

Motion till riksdagen 2025/26:1269

av **Niklas Karlsson m.fl. (S)**

Statlig närvaro i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa och stärka den statliga närvaron i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett avlångt land med stora geografiska skillnader. Tillgången till samhällsservice och infrastruktur skiljer sig åt och i stora delar av landet har statens närvaro och service koncentrerats till färre, ofta större, tätorter. Under de senaste decennierna har en tydlig trend varit att myndigheter centraliserats och lokala kontor lagts ned i mindre orter. Det har lett till en försvagning av den offentliga servicen utanför storstäderna och minskat tilliten till samhället.

I många kommuner är människor hänvisade fler mil bort för att få kontakt med arbetsförmedling, försäkringskassa, skatteverk med flera myndigheter. Dessa skillnader, när det kommer till tillgången på service och välfärd, har ökat över tid och det kan med fog ifrågasättas om den nationella likvärdigheten upprätthålls.

När statliga verksamheter centraliseras och den lokala närvaron minskar - som exempelvis i Landskrona, Eslöv, Simrishamn och Trelleborg - då tvingas ofta kommunerna att möta upp medborgarnas behov och förväntningar för att kompensera för statens brist på ansvar. Ska kommunerna kunna möta samhällsutvecklingen krävs att

de har en kapacitet som står i proportion till de uppgifter som de ansvarar för och till den service och välfärd som människor har rätt till. Då krävs att staten tar sitt ansvar.

Statlig närvaro handlar därför inte bara om service, utan också om respekt och legitimitet. En geografiskt jämnare fördelning av statliga verksamheter stärker den demokratiska förankringen och samhällstilliten. Statlig närvaro i hela landet är en fråga om jämlikhet och respekt.

Tillit till samhället och välfärden växer ur konkreta erfarenheter. När statliga myndigheter finns lokalt – som Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen eller Skatteverket – blir staten inte en abstrakt institution utan en närvarande kraft i människors vardag. Fysisk närvaro möjliggör mänskliga möten, ökar förståelsen och stärker relationen mellan medborgare och stat. Detta är avgörande för att upprätthålla samhällskontraktet och grunden för ett hållbart välfärdssamhälle.

Regeringen bör ta initiativ till att etablera nya statliga kontor i mindre och medelstora städer. Vid omorganiseringar eller nyetableringar bör det vara ett tydligt krav att alternativa orter prövas. Det finns goda exempel, som etableringen av Migrationsverket och Pensionsmyndigheten på mindre orter, som har lett till sysselsättning, stabilitet och lokal utveckling.

Niklas Karlsson (S)

Ola Möller (S)

Morgan Johansson (S)

Adrian Magnusson (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Joakim Sandell (S)

Agneta Nilsson (S)

Marianne Fundahn (S)

Anna Wallentheim (S)

Ewa Pihl Krabbe (S)

Rose-Marie Carlsson (S)